

Aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksaangelegenheden

Onderwerp: onveilige RFID-technologie ook van toepassing op paspoorten en ID-kaarten

Geachte mevr. ter Horst,

Naar aanleiding van uw uitspraken tijdens het spoedoverleg over de in de Tweede Kamer commissie d.d. 19- 3 -2008 willen wij twee zaken onder uw aandacht brengen.

1- Allereerst is dat de kwestie van de RFID-toepassing in de paspoorten en ID-kaarten. Op de vraag van een der kamerleden of de gebleken onveiligheid van de chiptechnologie in de toegangspasjes ook consequenties heeft voor de reisdocumenten, ¹antwoorde u dat dat niet het geval zou zijn omdat er voor de paspoorten en ID-kaarten een andere technologie zou worden gebruikt.

Maar, mevrouw de minister, paspoorten en ID-kaarten bevatten sinds 26-8-2006 op afstand uitleesbare chips die met hetzelfde systeem van Radio Frequentie Identificatie werken. Met dezelfde techniek dus die eruit bestaat dat een chip, de gegevens die er in zijn opgeslagen, gaat uitzenden zogauw een extern uitleesapparaat door contact te zoeken de chip daartoe automatisch activeert.

Een technologie die in twee variaties wordt toegepast, nl de contact- en de contactloze variant. Bij toepassing van de contact-chip moet het product waar de chip in verwerkt is fysiek contact maken met de uitleesapparatuur voordat het de gegevens afgeeft. Bij de contactloze variant kan de chip zonder fysiek contact worden uitgelezen omdat de uitleesapparatuur een signaal afgeeft wat voldoende is om de RFID-chip vanaf een afstand te activeren waardoor de chip de opgeslagen gegevens door de lucht met radiosignalen naar de uitleesapparatuur zendt. Computerdeskundigen en veiligheidsmensen waarschuwen overigens al jaren dat beide systemen te kraken zijn en daarom niet veilig zijn i.v.m. mogelijkheden tot misbruik, waarbij uiteraard de contactloze variant het grootste risico met zich mee brengt.

Voor toepassing in de paspoorten en ID-kaarten heeft de overheid desondanks, op advies van het bedrijfsleven, ervoor gekozen om de Nederlandse paspoorten en ID-kaarten vanaf 26-8-2006 uit te rusten met een op afstand uitleesbare RFID-chip.

In de paspoorten en ID-kaarten wordt weliswaar gebruik gemaakt van de Smart MX chip, die duurder en minder makkelijk te kraken is dan de Mifare chip in de OV-kaarten en de toegangspasjes van gebouwen en auto's, maar er wordt wel degelijk **gebruik gemaakt van dezelfde RFID-technologie. Een technologie, we herhalen het nog maar eens, die principieel onveilig is.** Dat is niet enkel onze mening, maar wordt ook toegegeven door de fabrikant van de Smart MXchip², die bevestigt dat het slechts een kwestie van tijd is dat ook deze chip gekraakt wordt en dat het weliswaar tijdrovend is maar dat het in principe mogelijk is om de versleuteling van de code, die toegang geeft tot de achterliggende gegevens, te decoderen.

Dat er voor paspoorten en ID-kaarten, zoals u zei en ook vermeldde in uw brief aan de Tweede Kamer van 12 maart 2008³, gebruik wordt gemaakt van een andere technologie is dus absoluut niet het geval. Het lijkt ons van belang dat u uw uitspraak tegenover de

Kamerleden rectificeert en bij uzelf te rade gaat wat de consequenties zijn van het feit dat de paspoorten en reisdocumenten gebruik maken van RFID-chiptechnologie die in principe onveilig is.

2- Het tweede punt betreft uw overtuiging dat de AIVD en het ministerie geweldig snel en accuraat gereageerd hebben op de mededeling van de Radboud universiteit 7-3-2008 dat in Nijmegen de Mifare –chip gekraakt was en dat daarmee in Nederland wetenschappelijk was aangetoond dat de met chips uitgeruste toegangspasjes van de overheidsgebouwen niet langer als veilig konden worden beschouwd.

Dat de AIVD pas op 7 maart ontdekte dat de toegangspassen van onze overheidsgebouwen onveilig waren is ons inziens echter buitengewoon laat. Op [28 december 2007](#) demonstreerden hackers op het Chaos Computer Congres in Berlijn namelijk uitgebreid hoe ze de geheime code van de Mifare-chip, die in de OV-chipkaart wordt gebruikt hadden gekraakt. De [filmopnamen van deze presentatie](#) en persberichten hierover staan sindsdien op internet. (o.a. op onze site [www.id-nee.nl](#), en na de persberichten over de gekraakte OV-chipkaart op 9-1-'08 op nog veel meer websites).

Tijdens deze presentatie wordt, zoals u kunt zien, gesteld dat deze chip niet enkel in de OV-kaarten zit maar ook verwerkt is in de toegangspassen van kantoren/ bedrijven en autosloten. Er wordt heel uitdrukkelijk aangegeven dat voor al deze toepassingen de gevolgen enorm zijn dat de beveiliging van de RFID-chip is gebroken.

Dat brengt ons tot de conclusie dat de AIVD bepaald niet snel noch adequaat gereageerd heeft. Dat roept dan ook ernstige twijfels op over de sleutelrol die de speciale AIVD-dienst⁴ die zich met deze materie bezig houdt, is toebedeeld inzake de rol als deskundige waarvan de kennis en voorlichting aan de volksvertegenwoordigers garant zou moeten staan voor een juiste afweging bij de keuze voor de nieuwe rijkspassen.

Wij schrijven u uit bezorgdheid omdat wij de laatste jaren steeds weer geconfronteerd worden met voorvallen waaruit blijkt dat de overheid zeer ingrijpende beslissingen neemt waarbij de technische mogelijkheden de beslissingen lijken te dicteren terwijl de mensen die erover beslissen niet of nauwelijks begrijpen waar het over gaat laat staan de consequenties kunnen overzien. **Wij wijzen u er ook op dat de recente chip-kraak-ontwikkelingen ons wederom stalen in onze overtuiging dat mensen , onder andere⁵, uit veiligheidsoverwegingen geen gechipte biometrische paspoorten of ID-kaarten accepteren en de regering verzoeken om de mogelijkheid van een alternatief te bieden.**

Wij danken u voor uw aandacht, en wensen u wijsheid in deze moeilijke zaken toe.

---

¹ De term 'reisdocumenten' is feitelijk een onjuiste benaming omdat deze sinds de invoering van de Wet op de Uitgebreide Identificatieplicht(WU-ID) op 1-1-2005 tot persoonsbewijzen voor binnenlands gebruik zijn omgevormd, maar blijven hardnekkig als reisdocumenten worden aangeduid omdat over deze omzetting door het parlement nimmer een beslissing is genomen.

² SDU Identification, Haarlem

³ 12-3-2008 Brief aan voorzitter van de Tweede Kamer [2008-0000119577](#)

⁴ Nationaal Bureau voor Verbindingsbeveiliging

⁵ Ook bezwaren tegen biometrie op zich brengen mensen ertoe om de nieuwe paspoorten en ID-kaarten onacceptabel te vinden.